

Keskustan vaihtoehto hallituksen
kuntauudistukselle:

Sitoumuksemme lähipalveluiden ja
–vaikuttamisen turvaamiseksi

Seinäjäki 1.2.2012

Keskustan kuntasanoma

- KYLLÄ
 - Ihminen ja palvelut etusijalle
 - Luotamme paikalliseen osaamiseen ja vastuunkantoon
 - Uudistustyötä on jatkettava kuntien kanssa yhteistyössä
 - Lähipalvelut ja lähidemokratia turvattava
- EI
 - Hallituksen kuntakohellukselle ja suurkunnille
 - Ylhäältä päin sanelulle ja pakottamiselle
 - Keskittämispolitiikalle
 - Kunnallisen itsehallinnon, ihmisten lähivaikuttamisen ja lähipalveluiden rapauttamiselle

Keskustan vaihtoehdon periaatteet

- Kunta on ihmisten yhteisö; ”ihmisen kokoinen kunta”
 - Kunta on enemmän kuin palvelujen järjestäjä: se on alueensa elinvoiman moottori ja kansanvallan kulmakivi
 - Lähipalvelut ja lähivaikuttaminen turvattava
 - Kunnissa tarvitaan hallittuja uudistuksia
 - Kuntapäätäjien ja kuntalaisten aito kuuleminen: paikallisten ja alueellisten erilaisuuksien sekä uudistustarpeiden huomioiminen
 - Kuntien omien näkemysten huomioiminen luo edellytykset sitoutua uudistustyöhön
 - Kuntien tosiasiallisten tehtävien laaja-alainen huomiointi
 - Paras-hankkeen tulosten hyödyntäminen ja jatkokehittäminen
 - Monipuoliset, mahdollistavat ja joustavat uudistustyökalut
- **Näin kyetään luomaan edellytykset palvelujen pitkäjänteiselle kehittämiselle sekä vahvistetaan kansalaisten omaa vastuuta, yhteisöllisyyttä ja paikallista identiteettiä**

Mistä Keskustan vaihtoehto rakentuu?

- **Lähipalvelujen turvaaminen:** mm. palvelusitoumus, lähipalvelujen määrittäminen, yhteispalvelu, kunnan ja kylätoiminnan yhteistyö
- **Kansalaisten vaikutusmahdollisuuksien turvaaminen ja kehittäminen kunnan sisällä**
- **Kansalaisille myös uusia vaikutuskanavia:** käyttäjädemokratia, koulujen yms. johtokunnat joihin käyttäjien edustus, luottamushenkilöiden roolin vahvistaminen
- **Kuntaliitoksia tarvitaan:** niiden pitää perustua vapaaehtoisuuteen, jossa kunnat päättävät
- **Ei vain yhdellä kuntahallinnon rakennemallilla:** myös maakunnallinen/alueellinen yhteistyö pitää sallia, jos kunnat niin päättävät
- **On mahdollistettava kuntien nykymuotoinen yhteistyö sitä kehittäen ja tiivistäen ml. kaupunkiseudut**
- **Pääkaupunkiseudun metropolialueelle oma hallintoratkaisu, missä itsenäiset kunnat kehittävät yhteistyötään**

Mistä Keskustan sosiaali- ja terveydenhuollon kokonaisuudistus rakentuu?

- Lähtökohtana asiakkaan tarpeet
- Tarvitaan kokonaisuudistusta: sote-järjestämispohja sekä rahoitus
 - Järjestämispohjan laajentaminen: esim. maakunnallinen/alueellinen yhteistyö
 - Monikanavarahoituksesta yksikanavaisempaan
- Kustannukset asiakkaalle eivät saa olla este palvelujen saamiselle
- Kokonaisvastuunottajan määrittely asiakkaan palveluprosessissa
- Rahoituksen on kannustettava vaikuttavuuteen ja kustannustehokkuuteen
- Päätös sote-järjestämispohjan ja rahoituksen uudistuksen voimaantulopäivästä, jota edeltää 2-3 pilottikokeilua

Keskustan tiekartta uudistaa

1. Todetaan tilannekuva; tulevaisuuden haasteista (kuntatalous, väestörakenteen muutos, palvelutarpeiden kasvu, työvoimapula ym.) vallitsee melkoinen yksimielisyys
2. Pysäytetään ”hallituksen suuri kuntareformi” ja lähdetään alusta ottaen huomioon Paras-hankkeen saavutukset
3. Käynnistetään alueellinen kuulemiskierros: realistinen tilannekuva kuntien tilanteista, vuoropuhelu valtio-kunta-suhteessa, sitouttaminen
4. Asetetaan yli vaalikauden toimiva parlamentaarinen kuntakomitea määrittelemään mm.:
 - Kuntien tehtävät
 - Kunnallishallinnon rakenne 2020-luvulle: peruskunnat, muut yhteistoimintamuodot kuten kuntayhtymät, maakunnallinen/alueellinen yhteistyö
 - Kuntalain kokonaisuudistus
5. Valtionosuusjärjestelmän uudistaminen, sote-palvelujärjestelmän ja rahoituksen uudistaminen

